

Mariánska radosť

V najstaršom pútnickom mieste na Slovensku v Marianke pri Bratislave veriaci v sobotu 3. decembra ďakovali za povýšenie tamojšieho Kostola Narodenia Panny Márie na Baziliku minor. Slávnostnú ďakovnú omšu celebroidal bratislavský arcibiskup a metropolita Mons. Stanislav Zvolenský za účasti viacerých biskupov, desiatok kňazov a rehoľníkov a stoviek mariánskych ctiteľov. Príslušný dekrét Kongregácie

pre Boží kult a disciplínu sviatostí o vyhlásení chrámu za baziliku z 31. júla 2011 podpísali jej prefekt kardinál Antonio Canizares Llovera a sekretár arcibiskup Joseph Augustine di Noia. Rozhodnutie Kongregácie má podľa dokumentu upevniť duchovné puto s Rímskou cirkvou a pápežom a vyzdvihnúť liturgickú i pastoračnú dôležitosť pútnického miesta Marianka.

JÁN FELIX, Šport 6/12/2011

Katolíci zmierujú

Cirkev v stanovisku ocenila lekárov. Pripomenula aj potrebu ochrániť pacientov.

Upokojiť situáciu v zdravotníctve sa pokúsil predseda Konferencie biskupov Slovenska, bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. V stredu večer vydal vyhlásenie, ktoré zverejnilo na stránke aj Lekárske odborové združenie. Zvolenský sa síce pokúsil upokojiť situáciu, ale priamu výzvu lekárom, aby protesty ukončili, neadresoval. „Vyhlásenie hovorí jasnou rečou,“ povedal ho-

vorca konferencie Jozef Kováčik. Arcibiskup napísal, že oceňuje každé úsilie pri hľadaní riešenia. „Uvedomujeme si, že aj služba lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov nie je v spoločnosti dostatočne ohodnotená.“ Zároveň pripomína, že „ochrana zdravia a životov, osobitne detí a starších ľudí musí zostať nepodmienenou hodnotou a povinnosťou jednotlivca a spoločnosti“. Evanjelická ani pravoslávna cirkev stanovisko zatiaľ nevydali.

(vev), SME 3/12/2011

Diagnóza – morálna kríza

Situácia v zdravotníctve odráža podľa predsedu Konferencie biskupov Slovenska Stanislava Zvolenského pretrvávajúcu morálnu krízu. „Oceňujeme každé úsilie pri hľadaní riešenia vzniknutých problémov. Uvedomujeme si, že aj služba lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov nie je v našej spoločnosti dostatočne ohodnotená.

Chceme však pripomenúť, že ochrana zdravia a životov osobitne detí a starších ľudí musí zostať nepodmienenou hodnotou a povinnosťou jednotlivca a spoločnosti,“ uvádza sa vo vyhlásení arcibiskupa. Morálnu krízu nie je možné podľa arcibiskupa prekonať aktivitami, ktoré prinášajú nespravodlivosť.

JÁN FELIX, Šport 5/12/2011

PET fľaše pomôžu bezdomovcom

BRATISLAVA – PET fľaše pre ľudí bez domova je názov akcie, ktorú iniciuje nezisková organizácia Domov sv. Jána z Boha. Stačí do Domova sv. Jána z Boha na Hattalovej ulici č. 6 priniesť prázdne fľaše, tie klienti domova spracujú a posunú na ďalšie využitie. Takto si môžu aspoň trochu zlepšiť svoju finančnú i materiálnu spoluprácu. Fľaše prijímajú každý deň od 8.00 do 15.00.

(sita), Plus jeden deň 5/12/2011

Viete, že...?

Horolezectvo ako šport začali pestovať britskí turisti v Alpách v 50. rokoch 19. storočia. Právnik Alfréd Willis v roku 1854 vyšiel na vrch Wetterhorn a v ďalšom desaťročí ľudia vystúpili na ďalších päťdesiat alpských vrcholov.

Revolver vynášiel Američan Samuel Colt v roku 1836. Bola to prvá spoľahlivá opakovacia strelná zbraň na päť rán. Väčšina prvých zbraní sa nabíjala cez ústie hlavne, Colt zostrojil revolver vďaka nárazovému zapalovaniu, ktoré už bolo známe z pušiek.

Svätý Mikuláš bol podľa cirkevných zdrojov biskupom v Myre (dnešná Dembra v Turecku) a preslávil sa najmä tým, že zachránil mnohých prenasledovaných kresťanov. Stal sa ochrancom nemajetných, ale aj patrónom poľnohospodárov a obchodníkov, námorníkov, voňavkárov či majiteľov záložní. Podľa ateistov je obraz Mikuláša mýtus a mal potlačiť kult starogréckeho boha morí Poseidona a rímskeho Neptúna. V roku 313, čo zodpovedá datovaniu života Mikuláša, cisár Konštantín vyhlásil náboženskú slobodu a uznal kresťanstvo za legitímne náboženstvo.

Predchodcom dnešného najväčšieho leva afrického bol lev jaskynný, ktorý dorastal do dvojnásobnej veľkosti. Dnešný samec váži približne 200 - 270 kg a môže byť dlhý 2,5 metra. Počet levov na africkom kontinente sa odhaduje už len na niečo vyše 20-tisíc kusov. Pravda 3/12/2011

Ruženec v aute

Problémová Lindsay Lohan (25) si najnovšie do auta zavesila ruženec. Pravdepodobne si už sama so sebou nevie rady, a preto by chcela, aby ju Pán Boh chránil pred pokúšením, ktorým je pre ňu alkohol. Uvidíme, či jej ruženec skutočne pomôže odolať, alebo sa bude aj naďalej nalievajúť.

(jk)

Plus jeden deň 5/12/2011

Prečo má advent štyri sviece

Podľa predstaviteľov kresťanských cirkví má byť adventné obdobie naplnené duchovným obsahom

V skutočnosti má aj podobu predvianočného stresu a zháňania darčiek v nákupných centrách, často hraničiaceho so šialenstvom. Ak sa advent u niekoho prejavuje len postupným zapalovaním sviečok na adventnom venci, je to podľa cirkví príliš málo. Naznačuje to aj generálny biskup evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Miloš Klátik. V rozhovore pre SITA povedal, že komercializácia akoby valcovala celý vnútorný duchovný rozmer života a ľudstva. „Myslíme si, že máme viac času tým, že nám technika a vedecko-technický rozvoj uľahčujú život, ale akoby sme sa stávali rukojemníkmi týchto výdobytkov a nenašli si čas na to, čo je podstatné pre náš život... Preto je adventné obdobie mimoriadne dôležité.“

Narodenie Ježiša a jeho druhý príchod

Nevšimnúť si ho dokáže len málokto, keďže množstvo obchodov či stánkov na trhoviskách už vopred prekypuje viac či menej gýčovými venci za primerané aj nehorázne sumy. Jeho kúpou, prípadne vlastnoručnou výrobou a vystavením v domácnosti sa pre veriacich všetko len začína. Podstata je v niečom inom. Z teologického pohľadu totiž ide o dve základné očakávania - jednak sviatku narodenia Krista, jednak parúzie, teda druhého príchodu Ježiša na zem pred posledným súdom a vzkriesením mŕtvych. „Príprava na narodenie Krista spočíva v tom, že človek sa má zamyslieť nad svojim životom a to prostredníctvom modlitieb a Písma svätého,“ začína vysvetľovať evanjelický farár z Málnica Ivan Mucha. „Samotný pojem pochádza z latinského adventus a v preklade znamená príchod. Ide o čas vymedzený štyrmi nedel'ami pred narodením Ježiša Krista. Primárne teda ide o prípravu na narodenie kráľa kráľov, pána pánov a Spasiteľa tohto sveta.“ Prvou adventnou nedel'ou sa pre evanjelikov začína nový cirkevný rok, pre rímskokatolíkov zase nový liturgický rok. Pre tých je táto nedel' už tradične aj dňom celocirkevnej zbierky na charitu. Podľa správy Konferencie biskupov Slovenska advent pripomína, že Kristus raz naozaj

príde. „A život veriacich je neustálym a bdelym očakávaním tohto príchodu. Nejde iba o to, aby sme si pripomenuli historickú udalosť, ktorá sa stala pred 2000 rokmi. Oveľa potrebnšie je pochopiť, že celý náš život musí byť adventom, bdelym očakávaním nového konečného príchodu Krista.“

Pôst sa netýka každého, domáca zábava povolená

K adventu patrí aj zrieknutie sa zábavy a pôst. Po ním farár Mucha myslí obmedzovanie sa v jedle, hoci priznáva, že sa nemá týkať každého. „Už od stredoveku, a platí to aj dnes, bol doslova zakázaný pre deti, tehotné ženy, starších ľudí a pre tých, čo majú vážnejšie zdravotné problémy.“ Pointa nie je v úplnom odriekaní si mäsa či sladkostí, ale v tom, že jedlo, ktorého sa vzdáme počas pôstu, darujeme tým, čo ho majú menej. „To, čo ušetríme na sebe a na našej rodine, poskytneme chudobnejším. Pôst je pre nás dobrý aj po zdravotnej stránke, keďže sa pri ňom očisťuje telo.“ Môže mať rôzne podoby. „Napríklad takú, že v niektoré dni budenie jest' len raz denne, prípadne vôbec, alebo si dáme výhradne chlieb a vodu,“ dodáva Mucha. Pod vzdaním sa zábavy farár rozumie to, že sa nekonajú žiadne svadby, že ľudia nechodia na hlučné akcie, ako napríklad diskotéky. Zábavné programy v televízii ani zábava doma neprekážajú. „Až tak ďaleko by som nešiel. Každodenný život predsa tiež prináša rôzne humorné situácie a zábavu, zákaz by teda nemal zmysel. Niektorí vtedy majú narodeniny, takže je logické, ak oslavujú. Podstatné je, aby to neboli veľké tancovačky či vyhrávame na harmonike a spev na celú dedinu. Nikomu by som však nebránil, aby mal doma oslavu a všetci prítomní tam vtipkovali v rámci dobrej nálady a atmosféry.“ Mucha potrebu adventu vysvetľuje tým, že telo aj duša človeka aspoň raz ročne potrebujú oddych s tým, že sa jeho myseľ, srdce aj duša obrátia k Bohu. „Jedlo a zábava nás často rozptyľujú a bránia nám vidieť to podstatné. Cez takéto tiché a pokojné chvíle možno dokážeme objaviť to, čo nám chýbalo, aj sa zamyslieť, čo robiť v budúcnosti a čoho sa vyvarovať. Zábava je pre náš život nevyhnutná, ale keď sa deje príliš často, človeka omrzí, stáva sa fádnu a už ho tak neteší.“

Duchovní majú viac práce

Podľa správy Konferencie biskupov Slovenska sa adventná predvianočná príprava spomína v Ríme už za pápeža Leva I. Veľkého v rokoch 440 - 461. „Iný záznam o advente pochádza z Francúzska, kde koncil v meste Macon v roku 582 nariadil, aby sa príprava na slávenie vianočných sviatkov začala od prvej nedele po sviatku svätého Martina. Adventné obdobie v tejto forme zahŕňalo šesť nediel' a malo pôstno-kajúcny charakter.“ Na štyri nedele skrátil adventné obdobie Gregor I. Veľký (pápežom bol v rokoch 590 - 604), symbolizovať to vraj malo štyritisíc rokov čakania na Mesiáša od vyhnania prvých rodičov z raja. „Definitívnu formu nadobudol advent v 8. a 9. storočí. V roku 1362 Urban V., ktorý aj po svojom zvolení za pápeža žil ako benediktínsky mních, zaviedol pre advent pôstne pravidlá,“ uvádza KBS. Evanjelický farár Ivan Mucha tvrdí, že pre duchovných predstavuje toto obdobie oveľa viac práce ako inokedy. „Koná sa totiž viac služieb Božích, organizujú sa takzvané adventné večierne, pripravujeme si špeciálne kázne, a keďže je to obdobie pokánia, pokory a bázne pred Bohom, ľudia oveľa častejšie prijímajú aj sviatosť večere Pánovej, teda oblátku a víno, aby im boli odpustené hriechy.“

Karol Sudor
SME 03/12/2011

Deti priniesli obetné dary

V chrámoch na sviatok Mikuláša ožil aj starobyľý obrad prinášania obetných darov. Aj v kostole vo Veľkej Frankovej v okrese Kežmarok priniesli k nádhernému oltáru obetné dary deti.

I v modernej dobe obrad prinášania týchto darov si zachováva duchovnú silu a význam. „Patrí sa, aby sa spoluúčast' veriacich prejavila prinášaním chleba a vína na eucharistickú obeť, alebo aj iných darov na potreby kostola a pre chudobných,“ hovoria veriaci.

„Kňaz prijímal naše dary, položil ich na patričné miesto. Chlieb a víno na eucharistickú obeť sa dali priamo na oltár,“ vysvetlili veriaci vo sviatok Mikuláša.

Pluska, 7. 12.2011

Tohtoročný vianočný stromček na Námestí sv. Petra vo Vatikáne pochádza z Ukrajiny

Tohtoročný vianočný stromček na Námestí sv. Petra vo Vatikáne pochádza z Ukrajiny. 30-metrový ihličnan poslala tamojšia katolícka aj ortodoxná cirkev. Tradíciu rozsvietenia vianočných stromov zaviedol pápež Ján Pavol II. v roku 1982. Ten ukrajinský sa rozžiari 16. decembra. STV 1, 5/12/2011

V prešovskej katedrále zostavujú unikátny Betlehem

Metropola Šariša sa pripravuje na najkrajšie sviatky. V prešovskej katedrále zostavujú unikátny Betlehem, ktorý sa skladá zo 120 figúrok. Svetlo sveta uzrie vždy počas Vianoc a to už 42 rokov. Majster urobil vzácnu stavbu z lipového dreva a nájdete v nej aj prvky tradičného vidieckeho života.

Celé dielo váži tonu a dva týždne na ňom musia pracovať štyria kurátori. Zhotoviteľ diela si dal záležať aj na efekte jasičiek. Nebol len rezbárom, ale aj zručným elektrikárom. Od 69-teho, keď Betlehem videli Šarišania prvýkrát je jeho stredná časť i remeselníci v pohybe.

Lubomír Petřík, hovorca Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove: „Otec Cyril Ján Zakopal, gréckokatolícky redemptorista, tento Betlehem robil počas tých rokov, kedy gréckokatolícka cirkev bola komunistickej štátom zakázaná.“

Redaktorka: „Už presne 35 rokov skladá všetkých 120 figúrok tento muž. Má na krku síce 80-tku, no na unikátné dielo sa teší vždy ako malé dieťa.“

Valent Sekerák, najstarší pomocník: „Beriem figúrky a poskladám ich

na zem a tak potom očistím a tak potom to skladám do Betlehema.“

Redaktorka: „Takéto jasičky ne nájdete nikde v kraji a pre tunajších sú najkrajšie. Zručnosť majstra prichádzajú obdivovať ľudia z celého regiónu. Jeho krása je v nemennosti. Nepodlieha módnym trendom.“

Vladimír Komanický, kurátor v katedrále: „Snažíme sa zachovať to tak, ako je, až na niektoré časti, ktoré boli elektrické. Museli sa prerobiť, lebo tie súčiastky staré...“

Lubomír Petřík, hovorca Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove: „Takýto Betlehem je jednou úžasnou didaktickou pomôckou, pretože to tajomstvo, ktoré slávime na Vianoce, je pri takýchto jasičkách viditeľné, priam hmatateľné.“

Redaktorka: „Betlehem spustia kurátori až po polnočnej slávnosti. Aj v tomto dodržiavajú tradície. Betlehem bude v chráme mesiac a tunajší kurátori predpokladajú, že zvedavcov, ktorí ho sem prídu obdivovať, bude opäť okolo 20 tisíc.“

Diana Murdziková
STV 1, 5/12/2011

Znovu prišiel Mikuláš

Do väčšiny rodín prišiel Mikuláš dnes večer. V Strede nad Bodrogom opäť očakávali Mikuláša spoločne a na jeho počesť zorganizovali veselú slávnosť.

Stôl sa prehýba pod zákuskami, ved' vstupným na podujatie je tácka zákuskov. Kým prišiel Mikuláš, deti zhotovovali vianočné ozdoby, adventné vence alebo zdobili medovníky. Každý sem prichádza rád.

Décs István: „Tešíme sa, že tu môžeme byť, lebo to znamená, že každý z nás je zdravý. Sme tu preto, aby sme oslavovali spoločne so známymi.“

Ferko Gábor: „Človeka teší, keď vidí radosť detí.“

Redaktorka STV: „V Strede nad Bodrogom už dávno vedia, že spolu sa oslavuje lepšie než osamote.“

Szabó Erika, organizátorka: „Vždy sem príde veľa detí, lebo Mikuláš prináša každému radosť, jeho čaro je neuchopiteľné.“

Redaktorka STV: „Podľa internetovej encyklopédie je Mikuláš ľudovou postavou biskupa z rímskej provincie. Podľa maďarskej ľudovej tradície sleduje Mikuláš deti z neba, no na mnohých miestach sú už presvedčení, že Mikuláš žije v Lapónsku.“

STV 2, 5/12/2011

Prichádza Mikuláš

Všetky dobré deti si dnes večer vyčistia čižmičky a vyložia ich na okno. V noci totiž príde Mikuláš. Podľa posledných informácií ho dnes videli v Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach. Ešte upozorňujeme, že nasledujúca reportáž nie je vhodná pre dospelých divákov a pre tie deti, ktoré na Mikuláša neveria.“

Redaktor: „Malým pacientom na detskej onkológii sa dnes rozžiarili očka, keď medzi ne prišiel Mikuláš. S rozprávkou O 12 mesiačikoch mu pomohli mladí herci z košického konzervatória. Potom už Mikuláš a jeho pomocníci rozdali darčeky a sladkosti. Tieto dobré deti si ich rozhodne zaslúžia už dnes. Mikuláša sme sa opýtali ako to za jednu noc všetko stihne.“

AA: „Nuž Mikuláš je svätý, takže Mikuláš má isté možnosti, o ktorých ľudia netušia. Takže nechajme to zároveň tajomstvom.“

Redaktor: „Tajomstvom však nie je, že skutočný Mikuláš sa narodil na území súčasného Turecka v treťom storočí nášho letopočtu. Ako biskup a neskôr arcibiskup východnej cirkvi pomáhal odsúdeným kresťanom. Legenda hovorí, že trom dcéram, ktorých otec prišiel o peniaze, zabezpečil veno. Postupne im kládol peniaze na okno. Keď ho na tretíkrát pristihli, chcel ostať v anonymite.“

Michal Hospodár, Gréckokatolícka eparchia Košice: „To posolstvo ostáva pre nás v tom, že Mikuláš bola živá reálna osoba.“

Redaktor: „Západná cirkev začala Mikuláša uznávať až v 12. storočí. Od tej doby si ho predstavujeme ako staršieho bradatého muža s biskupskou čiapkou a palicou.“

Michal Hospodár, Gréckokatolícka eparchia Košice: „Svätý Mikuláš pôvodný určite sa nestotožňoval s dnešným západným biskupom.“

Redaktor: „Už síce nevieme kde vznikla tradícia, že deti si musia večer pred Mikulášom vyčistiť topánky, no funguje to dodnes. Takto sa snažili deti z materskej škôlky v Hlohovci.“

AA: „Pani učiteľka, ja už nevládzem.“

Roman Ruttkay a Dušan Tokarčík
Markíza, 5/12/2011

Keď si čert zlomil ruku v lakti...

Mikulášske fotoreminiscencie v podaní manželov VOLÁKOVCOV i malého anjelika s dvomi svetovými titulmi.

Azda všetci sme dnes nedočkavo vstávali a prvé pohľady smerovali k oknu. Mladí i starí. Skoro ráno, keď ešte všetci spali, k nám totiž prišiel Mikuláš. A do pripravenej čižmy „šupol“ balíček s maškrtami, i keď niektorí si v ňom možno našli aj uhlie či cibuľu. Iste, my dospeláci už dávno vieme, že za Mikulášom sa skrýva ktosi celkom iný, ale aj tak trochu naivne stále veríme historke o jeho existencii. Výnimkou nie sú ani športovci.

„Ja som si už Mikuláša aj viackrát zahral na rôznych firemných akciách. Jedna sa veru neskončila dobre...“ načrel do pamäti 68-násobný majster sveta (!) v karate, kempe, kung fu a kickboxe Roman Volák. „Bolo to v Košiciach pred deviatimi rokmi. Anjelskú spoločničku mi vtedy robila česká speváčka a herečka, dnes už manželka hokejistu Tomáša Plekancu, Lucka Vondráčková. Čerta robil jeden z miestnych hercov a práve on na pódiu zahlásil, že ‚teraz všetkým ukáže Voláka‘. Snažil sa imitovať moje karatistické pohyby. Nešťastne však spadol na zem a zlomil si ruku v lakti. Okamžite ho brala do nemocnice sanitka a bolo po

„Mikulášovi“...“ Nuž, určite lepšie spomienky na 6. decembra bude mať tento rok. Nahovorili sme ho totiž, aby nafotil niečo akčnejšie v súvislosti s Mikulášom. A 34-ročnému rodákovi nebolo viac treba. Výsledok nakoniec sami vidíte. „S manželkou Veronikou a sedemročnou Nikitou Hammer sme strávili v ateliéri asi hodinku. Bavilo nás to, bola to zábava. Dokonca keď som jednu fotku ‚zavesil‘ na facebook, tak do dvadsiatich minút som mal vyše sto kliknutí od priateľov na tlačidlo ‚páči sa mi to‘.“ Roman si svoje spolupracovníčky nevybral náhodou. Veronika Voláková je totiž majsterka sveta v karate v cvičení so zbraňou i vo „freestyle“ so zbraňou z tohtoročného šampionátu v talianskom Marina di Carrara, kde presne v rovnakých disciplínach, ale v kategórii do 8 rokov, triumfovala aj malá Nikita. „To dievčatko je veľký talent. Teraz si ‚zahrala‘ anjelika, ale na pódiu je doslova čert,“ smial s Volák. V čase, keď bol dieťa, tak sa

u nás oficiálne „uznával“ iba Dedo mráz po vzore Sovietskeho zväzu... „Ale k nám aj tak chodil vždy iba Mikuláš! Ráno som si našiel v okne balíček, ktorý bol z troch tretín zaplnený búrskymi orieškami, k tomu bola mandarinka a banán. Samozrejme, nechýbala nejaká čokoládka, ak bola zahraničná - tuzexová tak to už bola ‚šupa‘. A keď mi ešte Mikuláš priniesol aj lízatko, ktoré malo vo vnútri žuvačku, tak som bol celý bez seba.“ Veru, dnešní ‚Mikuláši‘, ak im peňaženky nezívajú prázdnotou, majú na rozdiel od tých „socialistických“ možností na naplnenie balíčka prekvapení od výmyslu sveta. „Očakávam, že dostanem veľa dobrôt, lebo ja som dosť na sladké. Nemám problém zjesť na posedenie veľkú tabuľku čokolády. Našťastie, pri cvičení mi to nikdy problémy nerobilo,“ vravel Roman, ktorý aj prezradil, že jeho Veronika si dnes v okne určite našla nielen obľúbené čokoládové vajička vo vnútri s hračkou, ale aj zemiak. „Budem sa však tváriť, že jej to všetko doniesol Mikuláš a ten zemiak je tam preto, že občas aj neposlúchala,“ vytešoval sa včera pri predstave dnešného zobúdzania sa úspešný karatista. Veríme, že Mikuláš neobišiel ani vás!

PREČO JE MIKULÁŠ ŠTEDRÝ

Dávať a nečakať dar je hlavný zmysel sviatku svätého Mikuláša, ktorý každoročne pripadá na 6. decembra. Je symbol rozdávania sladkostí, ovocia a iných darčiekov. Kresťanom tento sviatok pripomína, že Boh im dáva každý deň množstvo darov bez toho, aby si ich ničím zaslúžili. Mikuláš sa narodil na južnom pobreží Malej Ázie pravdepodobne v treťom storočí. Pochádzal z bohatej rodiny. Stal sa najprv diakonom a kňazom, neskôr biskupom v meste Myra v južnom Turecku. Hlásal evanjelium, pomáhal biednym, chorým a trpiacim a preslávil sa svojou dobročinnosťou. Koluje o ňom množstvo legend. Jedna z nich hovorí o tom, ako pomohol trom chudobným sestrám, ktoré sa nemohli vydať, lebo nemali na veno a preto ich čakal krutý osud v otroctve alebo v nevestinci. Keď sa o tom dozvedel biskup Mikuláš, zabalil vraj hruď zлата do šatky a v noci ju nepozorovane hodil cez okno do izby, kde

Vianočná pošta

Najprv som tú knihu ani nechcel vydať, hoci som ju napísal už pred niekoľkými rokmi. Pretože je to knižka o Vianociach a ja som sa zdráhal dať ju do mlyna vianočnej hystérie. Potom som si však povedal, že Vianoce za nič nemôžu. A že som chcel napísať posolstvo, ktoré chce práve upozorniť na to, aby sme si nedali ukradnúť pravý zmysel Vianoc. Je to knižka - báseň. Básnický príbeh o tom, v ktorom sa prelína biblická látka, ktorú už poznáme, v mojom spracovaní: „Po ceste išiel pomaly / chudučký sivý oslík / A dvaja tam s ním kráčali / Ktohovie kam by došli // Mesiac sa v šere rozpíjal / ten muž sa volal Jozef / a jeho žena Mária / šepkala Ach môj Bože // Už sa to asi začína / maličké klopká v brušku / A vôkol cudzia krajina / Boh na nich zoslal skúšku // Vy deti viete všeličo / viac ako deti predtým / Vysvetlíte aj rodičom / ako sa rodia deti // Muž Jozef ženie osliatko / vôkol tma cudzia ničia / Mária čaká dieťaťko / a nikde pôrodnica.“ Tento pradávny príbeh sa prelína so súčasnosťou. Ako som ušiel pred reklamnými, marketingovými, hypermarketovými Vianocami. Ako som prišiel niekde na perifériu Petržalky a tam som stretol malého chlapca: „Tam som ho stretol za krátko / Za mestom Toho chlapca / Ba skôr to bolo chlapčiatko / Iba tak prechádzal sa // Tak som sa ho tam opýtal / Ty si sa chlapče stratil? / Chvíľu tam mlčky iba stál / potom sa spýtal A ty?“ Iste ste uhádli, kto to bol: „Vyzvedám jeho priezvisko / Pýtam sa Chlapče kto si? / A on mi na to Ježiško / A zmizol v hĺbke noci.“ Je to nenápadná knižička, neskáče sama do ruky a nedranká Kúp si ma! Verím však, že sa dostane k tomu, ku komu má.

Daniel Hevier, HN 06/12/2011

spali tri chudobné dievčatá. Vďaka štedrému daru sa mohli všetky tri sestry vydať, a tak ich Mikuláš zachránil pred ponížením a hanbou. Svoj skutok chcel utajiť, všetko sa však prezradilo a ľudia ho chválili za jeho šľachetnosť, hovorí legenda.

IGOR GRESSNER
Šport 06/12/2011

Raňajky u farára

Zatiaľ čo väčšina školákov ešte doma spí, oni sa modlia v kostole. Reč je o deťoch z Pruského pri Ilave. Vstávajú pred pol šiestou, aby boli včas na omši. Po nej idú na faru kde sa naraňajujú. Dnes ich bolo až 80. Skoré vstávanie vraj školákom vôbec neprekáža.

Redaktor: „Deti z Pruského začínajú každý deň omšou v kostole a raňajkami na fare. Kostol je ponorený do tmy. Osvetľujú ho len sviečky, ktoré držia deti v rukách. Bok po boku sa tu modlia prváčikovia ale aj deviataci. Kostol je vždy plný školských tašiek.“

Anketa: „Ja som teraz vstávala o pol šiestej a nejakú mi to nevadilo, tak v pohode.“

Anketa: „Ráno keď vstávame tak sa stretávame akože partia v kostole.“

Anketa: „Dáva mi to silu no.“

Redaktor TV JOJ: „Po pol hodinovej omši sa všetci presunú na faru kde ich čakajú raňajky.“

Ivan Kňaze, farár: „Raňajky pripravujú vždy dobrovoľníci, ktorí vlastne buď niečo napečú, alebo natrú nejakú pomazánku, párky. Také bežné raňajky.“

Redaktor TV JOJ: „O raňajky na fare je veľký záujem. Každé ráno sem chodí 80 až 100 detí.“

Anketa: „Výborne varia aj pečú.“

Anketa: „Potom nie sme aspoň hladní.“

Anketa: „Je pekné, keď sa všetci naraňajujeme pri jednom stole.“

Ivan Kňaze, farár: Niektorí hovoria, že je to všetko perfektné, že aj tá omša, aj tie raňajky, ale že tá škola potom, že to už nie je celkom dobré, ale prídu a tešia sa.“

Redaktor: „Napriek tomu, že niektorí z nich vstávajú aj o dve hodiny skôr ako sú zvyknutí, v škole problémy nemajú.“

Telefonuje Mgr. Ján Šatka, riaditeľ ZŠ Pruské: „Deti v poslednej dobe neboli nejakým spôsobom unavené na vyučovaní, alebo ospalé, naopak zvýšila sa ich aktivita preto táto aktivita, ktorú robí náš pán farár sa mi javí ako taká zmysluplná.“

Pavol Čertík, TV JOJ, 5/12/2011

Kde sa tu vzal?

Zrejme všetky deti presne vedia kedy sa neučí a neskúša a pamätáme si to aj my – na svätého Mikuláša. Málokto však vie, že táto postavička pochádza z dnešného Turecka, kde sa teší podobnej úcte ako u nás.

Tak túto postavu asi netreba nikomu predstavovať. Svätý Mikuláš sa narodil v tureckom meste Patera do kresťanskej rodiny, údajne niekedy medzi rokom 280 – 286.

Andrej Malejčík, turistický sprievodca: „Územie vlastne malej Ázie, Anatólye bolo miestom, kde kresťanstvo sa formovalo. Práve svätý Mikuláš sa tu narodil.“

Redaktor: „Bol vraj veľmi pobožný a po otcovej smrti mal dedičstvo rozdať chudobným. Isté je, že ako biskup pôsobil v tureckej Myre, kde sú jeho podobizne na každom kroku.“

Andrej Malejčík, turistický sprievodca: „Sa vyznamenal viacerými zaujímavými počinmi do chudobnej rodiny, kde boli 3 dcéry a hrozilo, že si budú musieť zarábať prostitúciou na živobytie a veno. Aby tomuto zabránil, tak im v noci hodil tri mešce plné peňazí.“

Redaktor: „No a takto to dnes vyzerá v chráme z 3. storočia kde pôsobil.“

Andrej Malejčík, turistický sprievodca: „Tu existoval starý kostol, ten samozrejme z toho už ostali len nejaké základy, na týchto základoch potom boli stavané ďalšie stavby.“

Redaktor: „Takzvaný myrský biskup, ktorý je patrónom pekárov, majiteľov záložní, detí námorníkov, ale aj Rusov a Grékov má toho na konte však údajne viac.“

Andrej Malejčík, turistický sprievodca: „Zachránil napríklad námorníkov na rozbúrenom mori, alebo keď nasýtil hladujúcich, takže on sa potom stal patrónom napríklad aj námorníkov, takisto panien a panicov.“

Redaktor: „A dokonca učencov a vedcov. Pre vieru ho mali dokonca väzniť. V Amerike ho ako Santa Clausa spopularizovali holandskí protestanti z Nového Amsterdamu. Zomrel v Myre, kde ho aj pochovali a všetko čo s ním súvisí tam môžeme obdivovať dodnes.“

**Viliam Šuška
TV JOJ, 6.12.2011**

Odkaz pre budúce generácie zanechali reštaurátori v Levočskom kostole

Odkaz pre budúce generácie zanechali v uplynulých dňoch reštaurátori v 15 metrovej výške v Levočskom kostole.

Redaktorka: „Približne v 15 metrovej výške reštaurátori zanechali odkaz pre ďalšie generácie.“

Peter Hric, reštaurátor, Oblastný reštaurátorský ateliér, Levoča: „Sme si mysleli, že necháme iba USB-čko položené hore ale na svorníku klenby sme zanechali ako letopočet, názov firmy.“

Redaktorka: „Tento odkaz však nie je jediný. Už pred desiatkami rokov dvaja súrodenci z Česka reštaurovali strop nad hlavným oltárom. Presne na rovnakom mieste zanechali posolstvo v latinčine.“

Rastislav Renc, reštaurátor: „Odkaz bol zanechaný bratmi Kotrbovcami v 1960 a obsahom toho odkazu je zachovanie pre ďalšie generácie ich

mená, rok, postup prác a ďalších úkonov, ktoré vykonávali.“

Redaktorka: „Kopulu opravovali špičkoví reštaurátori. Ruku k dielu priložilo dovedna 40 ľudí.“

Ivan Tkáč, riaditeľ Oblastného reštaurátorského ateliéru, Levoča: „Samotná klenba, tak tam určite pracovalo okolo 16 ľudí. Sú to všetko ľudia, ktorí sú znalí svojich prác, majú príslušné vzdelanie, kvalifikáciu a odrobené roky prác.“

Redaktorka: „Kostol svätého Jakuba patrí medzi najväčšie gotické chrámy na Slovensku. Veriacim slúži denne už vyše 700 rokov. Na obnovu Chrámu svätého Jakuba je vyčlenených zhruba 800 tisíc eur. Reštaurátori však v prácach budú pokračovať aj v najbližších mesiacoch.“

**Z Levoče Alena Gribová
STV 2, 7.12.2011**

Pápež rozsvietil výnimočný stromček

Pápež Benedikt XVI. ide s dobou. Celému svetu dokázal, že technologické trendy nielen sleduje, ale ich aj používa. Vďaka jednému z nich na diaľku rozsvietil osvetlenie v tvare vianočného stromčeka.

Nie je stromček ako stromček. Ten, ktorý čakal na rozsvietenie kliknutím pápežovho prsta, sa výrazne odlišuje od klasického symbolu Vianoc. Ide o tisícku žiaroviek rozostavaných v tvare stromčeka na kopci pri meste Gubbio. Tento takzvaný elektronický stromček vznikol na ploche asi 30 futbalových ihrísk.

Danilo Sannipoli, líder projektu: „Pre nás dobrovoľníkov, pre naše mesto, ale aj pre celý svet bude fakt, že Svätý Otec rozsvieti najväčší vianočný stromček na svete výnimočnou udalosťou.“

Redaktorka: „V meste Gubbio, ktoré je od Vatikánu vzdialené vyše 200 kilometrov, by ste Svätého Otca darmo hľadali. Hlava katolíckej cirkvi rozsvietila toto dielo s rozmermi 750 krát 450 metrov ťuknutím na obrazovku moderného počítača v teple svojho sídla. Pápež tak urobil vďaka bezdrôtovému spojeniu s miestnou sieťou.“

Pápež Benedikt XVI.: „Tento stromček tvorí veľa svetiel, želim si, aby rozžiarilo okolie každého jedného z vás, vaše rodiny, prácu, mestá, či krajiny.“

Redaktorka: „Nie je to prvý raz, čo hlava katolíckej cirkvi využila technologické trendy. Začiatkom roka pápež prvýkrát komunikoval na sociálnej sieti Twitter.“

Jana Zvončeková
Markíza, 8/12/2011

Školu predanú cirkvou chcú zrušiť

Majiteľ budovy zatiaľ jej vystaňovanie nežiada a magistrát sa s ním ešte chystá rokovať. Staré Mesto chce školu zrušiť aj preto, že má málo žiakov. Počty jej pritom zoskrťalo samo staré mesto. Základnú školu na Jesenského ulici, ktorej budovu cirkev vysúdila a predala, chce Staré Mesto zrušiť. Pritom ešte nie je jasné, aké zámery s ňou má nový vlastník, neznáma firma Inuq. „Regujeme na súčasný nelegálny stav, keď máme nájom v budove vlastníka, ktorý nekomunikuje,“ vysvetľuje návrh na vyradenie školy zo siete tlačové oddelenie Starého Mesta. Schránková firma totiž na jeho list nereaguje. Magistrát sa zatiaľ so zástupcami majiteľov chystá rokovať. Stretnutie sa má podľa hovorca primátora Ľubomíra Andrassyho uskutočniť v decembri. „Zatiaľ neuvažujú o tom, že by zrušili užívanie budovy ako vzdelávacej inštitúcie,“ povedal Andrassy. Mesto sa o školu zaujíma aj preto, že pod magistrát spadá základná umelecká škola v budove.

Málo žiakov

Staromestskí poslanci majú o vyradení školy rozhodovať už na budúci týždeň. Na rokovanie chce prísť aj riaditeľka školy Viera Za-

vřelová. „Chcem poprosiť, aby ešte nevyraďovali školu zo siete, keď v decembri pán Ftáčnik inicioval stretnutie s majiteľom,“ povedala včera. Staré Mesto má aj ďalší argument. Na budúci školský rok vraj škola nebude mať zákonný počet žiakov - 150. Ich počet pritom znížilo aj Staré Mesto - po predaji nedovolil tohto roka úrad prijať 42 prvákov na tento školský rok. „Tým sa stala neplnoorganizovaná škola,“ konštatuje teraz Staré Mesto v materiáli pre poslancov. Úradníci zráтали, že po skončení školského roka a odchode deviatakov, pripadne aj piatakov a ôsmakov na gymnáziá, bude na Jesenského len 120 detí. Dnes ich tam je 154. „A viete, koľkí sa nám hlásia?“ vraví riaditeľka. Rímskokatolícka cirkev školu predala v septembri po tom, čo ju vysúdila.

Cirkev pokutu nedostane

Ministerstvo kultúry pôvodne chcelo cirkev za predaj pokutovať. Kultúrnemu pamiatku totiž predala bez toho, aby ju najprv ponúkla štátu. Konanie o pokute už zastavili. „Cirkev nemala vedomosť o právnej ochrane nehnuteľnosti,“ povedal hovorca ministerstva Andrej Piško. Cirkev podľa neho neupozornili súd ani hlavné mesto. Budova chý-

Udelili čestný doktorát metropolitovi Ilarionovi

Rektor Prešovskej univerzity (PU) René Matlovič udelil titul doctor honoris causa metropolitovi Ilarionovi, biskupovi Ruskej pravoslávnej cirkvi Moskovského patriarchátu. Má 46 rokov, jeho civilné meno je Grigorij Valeriovich Alfejev a je medzinárodne uznávanou osobnosťou.

PREŠOV. Svet ho vníma nielen ako pravoslávneho hierarchu, ale aj teológa, cirkevného historika a dokonca aj hudobného skladateľa. Považujú ho za významného sprostredkovateľa dialógu medzi pravoslávnu a rímskokatolíckou cirkvou. Sám pôsobí veľmi skromne. „Teológ je ten, kto sa pravdivo modlí,“ povedal počas odovzdávania čestného doktorátu v dvorane Evanjelického kolegiálneho gymnázia.

Je autorom mnohých monografií, zasvätených životu a dielu cirkevných otcov, prekladov z gréckeho a sýrskeho jazyka. Titul doktora teológie získal v Paríži. Istý čas moderoval v ruskej televízii aj dennú reláciu Pokoj vášmu domu či prednášal na Aljaške.

Vtedy bol v Moskve vysvätený za biskupa. V rokoch 2003 až 2009 pôsobil dokonca aj ako biskup viedenský a celého Rakúska s poručením dočasnej správy Budapeštiansko-maďarskej eparchie. Zároveň mu bola ponechaná funkcia predstaviteľa Ruskej pravoslávnej cirkvi Moskovského patriarchátu pri európskych medzinárodných organizáciách v Bruseli.

Z tejto pozície bol uvoľnený v roku 2009 a vymenovaný za biskupa Volkolamského. Čestné doktoráty mu udelili aj univerzity v anglickom Oxforde, v Sankt-Peterburgu, v španielskom Katalánsku, tiež v švajčiarskom Freiburgu, kde získal aj titul profesora.

Anna Košuthová
Košický Korzár 08/12/2011

ba v zozname kultúrnych pamiatok ministerstva. „Nový vlastník vzal na vedomie skutočnosť, že je národnou kultúrnou pamiatkou,“ povedal Piško.

Martina Hilbertová